

Warszawa, dnia 2.11. 2011 r.

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

DOOŚ-oa.4210.3.2011.dc.18

Wojewódzki Sąd Administracyjny
w Warszawie
ul. Jasna 2/4
00-013 Warszawa

Odpowiedź na skargę

Na podstawie art. 54 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.) przesyłam skargę Fundacji ClientEarth Poland z dnia 16 września 2011 r. na decyzję Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 16 sierpnia 2011 r., znak: DOOŚ-oa.4210.3.2011.dc.15, utrzymującą w mocy decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 30.12.2010 r., znak RDOŚ-16-WOOŚ-6613-038/31/09/es, w przedmiocie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie bloków 5 i 6 w PGE Elektrowni Opole S.A. dla wariantu I.

Ze zwrotnych potwierdzeń odbioru wynika, że ww. decyzję Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 16 września 2011 r. strona otrzymała 19 sierpnia 2011 r. Skarga została nadana w urzędzie pocztowym w Warszawie w dniu 16 września 2011 r., w ustawowym terminie, natomiast do urzędu wpłynęła w dniu 20 września br.

Wnoszę o oddalenie skargi.

Skarżący wnosi o uchylenie decyzji Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 16 sierpnia 2011 r., znak: DOOŚ-oa.4210.3.2011.dc.15 oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

W skardze przedstawione zostały następujące zarzuty:

1. naruszenie art. 89 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 ze zm.), dalej jako Kpa, w związku z art. 7 tej ustawy, z uwagi na brak przeprowadzenia rozprawy administracyjnej, a przez to niepodjęcie wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy,
2. naruszenie przepisów art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.), dalej jako ustawa OOS, oraz art. 143 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) dalej jako ustawa POŚ, poprzez powtórne wykorzystanie podkładów kolejowych nasączonych olejem krezotowym (pkt 1 decyzji, str. 7-8),
3. naruszenie przepisów art. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 ze zm.) oraz art. 66 ustawy OOS, w kwestii zagospodarowania paleniskowych popiołów lotnych,
4. naruszenie przepisów dyrektywy 2001/80/WE w sprawie emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania (Dz. U. L. 309 z 27.11.2001, str. 1, zm. dyrektywą 2006/105/WE oraz dyrektywą 2009/31/WE),
5. naruszenie przepisów art. 108 ust. 1 pkt 1 ustawy OOS, poprzez brak przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko,
6. naruszenie postanowień ramowej dyrektywy wodnej 2000/60/EU, dyrektywy „substancje priorytetowe” 2008/105/E oraz innych wskazanych przepisów (pkt 4 decyzji RDOŚ str.13-17), z uwagi na przewidywaną emisję związków rtęci w ściekach przemysłowych związanych z planowanym przedsięwzięciem.

Ad. 1.

Rozpatrując pierwszy ze wskazanych w skardze zarzutów naruszenia art. 89 Kpa w zakresie braku przeprowadzenia rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa, należy podnieść, że przywołany przepis nie nakłada na organ prowadzący postępowanie obowiązku w tym zakresie. Jak zostało to wskazane w zaskarżonej decyzji z dnia 30.12.2010 r. brak przeprowadzenia rozprawy administracyjnej w toku postępowania nie spowodował, że skarżący zostali pozbawieni prawa do czynnego udziału w postępowaniu przed organem I instancji, gdyż strony postępowania były informowane o kolejnych etapach postępowania i miały możliwość czynnego w nim udziału, natomiast w uzasadnieniu tej decyzji odniesiono się do podnoszonych

przez nie uwag i zastrzeżeń. Należy zauważyć, że przesłanki określone w art. 89 Kpa stanowią podstawę oceny zasadności przeprowadzenia rozprawy w przypadku gdy, zgodnie z § 1 tego przepisu, zapewni to przyspieszenie lub uproszczenie postępowania lub gdy wymaga tego przepis prawa, natomiast zgodnie z § 2, gdy zachodzi potrzeba uzgodnienia interesów stron oraz gdy jest to potrzebne do wyjaśnienia sprawy przy udziale świadków lub biegłych albo w drodze oględzin. W piśmie Fundacji ClientEarth Poland z dnia 9.03.2011 r. złożonym w postępowaniu odwoławczym wnoszącym o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej, jako uzasadnienie dla wyjaśnienia w ten sposób stanu faktycznego sprawy, wskazano na fakt, że interes organizacji ekologicznej określony m.in. jako szeroko rozumiana ochrona środowiska stoi w sprzeczności z interesem inwestora dążącego do szybkiej rozbudowy bloków elektrowni, bez zbędnych kosztów i obciążeń związanych z potrzebami ochrony środowiska. W piśmie tym wskazano również na konieczność przeprowadzenia rozprawy administracyjnej z uwagi na zainteresowanie organizacji ekologicznych, kierujących liczne uwagi i argumenty dotyczące przedsięwzięcia oraz na konieczność dopuszczenia dowodu z opinii eksperta. Po analizie materiału sprawy oraz wobec tak przedstawionych argumentów skarżących organ odwoławczy nawiązując do art. 89 Kpa nie znalazł wystarczającego uzasadnienia dla konieczności jego zastosowania. W opinii organu odwoławczego przeprowadzenie rozprawy administracyjnej w tym przypadku nie przyczyniłoby się do przyspieszenia lub uproszczenia postępowania, natomiast określone w skardze jako kwestie sporne zagadnienia stanowiły główne zarzuty wskazane przez skarżących w postępowaniu odwoławczym, które organ II instancji rozpatrzył i odniósł się do nich w decyzji wydanej w dniu 16 sierpnia 2011 r., znak: DOOŚ-oa.4210.3.2011.dc.15, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, do którego wgląd miał również skarżący. W prowadzonym przez organ I instancji postępowaniu został zapewniony udział społeczeństwa poprzez czterokrotne zawiadomienie o przekazaniu przez inwestora raportu oraz jego kolejnych uzupełnień. Zatem brak uznania potrzeby przeprowadzenia rozprawy administracyjnej w toku postępowania nie spowodował, że skarżący zostali pozbawieni prawa do czynnego w nim udziału. Strony postępowania były informowane o kolejnych etapach postępowania i miały możliwość czynnego w nim udziału, a w uzasadnieniu decyzji odniesiono się do podnoszonych przez nich uwag i zastrzeżeń. Organ odwoławczy nie dopatrył się również naruszenia przepisów dotyczących zasadniczych elementów treści uzasadnienia faktycznego zaskarżonej decyzji, czy naruszenia norm postępowania w tym zakresie, poprzez niepowołanie biegłego. Wątpliwości skarżących w zakresie kwestii transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku planowanego przedsięwzięcia, uzasadniające potrzebę powołania biegłego zostały wyjaśnione przez organ odwoławczy w zaskarżonej decyzji.

W związku z powyższym brak przeprowadzenia rozprawy administracyjnej wskazywane przez skarżącego jako naruszenie art. 89 Kpa, w związku z art. 7 Kpa, wobec niepodjęcia przez

organ II instancji wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego, w opinii organu odwoławczego nie może stanowić podstaw uchylecia zaskarżonej decyzji z uwagi na fakultatywny charakter wskazywanego przepisu i brak rzeczywistego uzasadnienia dla słuszności zastosowania art. 89 Kpa.

Ad. 2.

W kwestii kolejnego z zarzutów naruszenia przepisów art. 66 ustawy OOS, oraz art. 143 ustawy POŚ, w zakresie możliwości niewłaściwego wykorzystania przez inwestora podkładów kolejowych pochodzących z prac rozbiórkowych, należy wskazać następujące wyjaśnienia.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w raporcie wśród odpadów, które powstaną w trakcie prac rozbiórkowych (str. 264) znajdują się podkłady kolejowe, które zostały tu sklasyfikowane jako odpad o kodzie 17 02 04*, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku *w sprawie katalogu odpadów* (Dz. U. Nr 112, poz. 1206) – zdefiniowany jako: „podkłady torowe – odpady drewna zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi”. Odpady te mają zostać wykorzystane przy budowie nowych linii kolejowych na terenie elektrowni, a te które nie zostaną w taki sposób wykorzystane zostaną przeznaczone do unieszkodliwienia. Należy wskazać, że sposób zagospodarowania danej kategorii odpadów będzie możliwy po zatwierdzeniu przez właściwy w tym zakresie organ zgodnie z wymogami przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 z późn. zm.). Zakładając, że zostały one w przeszłości zaimpregnowane olejem kreozotowym i w sytuacji braku możliwości planowanego przez inwestora wykorzystania, zostanie on zobowiązany do unieszkodliwienia danego rodzaju odpadów w sposób dla nich właściwy, niestwarzający zagrożenia dla środowiska i na zasadach zgodnych z wymogami prawa, które określa szczegółowe zasady gospodarowania odpadami, w tym dotyczące ich przekazywania oraz zezwoleń na odbiór, transport i unieszkodliwianie.

W związku z powyższym oraz uwzględniając fakt, że w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie należy nakładać warunków, które wynikają wprost z obowiązujących przepisów prawa, organ odwoławczy stwierdza, że wskazany zarzut w kontekście decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest uzasadniony.

Ad. 3.

Odnosząc się do wskazanego w skardze naruszenia przepisów art. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 ze zm.) oraz art. 66 ustawy

OOŚ, w kwestii zagospodarowania paleniskowych popiołów lotnych, należy przedstawić następujące wyjaśnienia.

Raport o oddziaływaniu na środowisko planowanego przedsięwzięcia, dalej jako raport, we wskazanej w skardze części dotyczącej planowanych sposobów gospodarowania odpadami technologicznymi powstającymi w wyniku eksploatacji nowych bloków istotnie powinien uwzględniać w tym miejscu całkowitą ilość powstających popiołów lotnych, bez wyłączenia ilości przeznaczonej do odzysku (tj. 260 tys. Mg/rok). Organ odwoławczy w wydanej w dniu 16 sierpnia br. decyzji odniósł się do tej kwestii zaznaczając, że błąd ten nie jest istotny, ponieważ w dokumentacji został określony sposób ich zagospodarowania, natomiast szczegółowe wymogi w tym zakresie będą określone w zmianie pozwolenia zintegrowanego dla rozbudowywanej instalacji. Informacje dotyczące całkowitej ilości powstających odpadów paleniskowych i gipsu zostały podane na str. 27 raportu, według których całkowita ilość popiołu obliczono na poziomie 550 tys. Mg/rok. Raport zawiera zapis wyjaśniający sposób wykorzystania części powstających popiołów lotnych, nieujętych w tabelarycznym zestawieniu na str. 275, a które będą traktowane jako surowiec do produkcji betonu, spełniający wymagania normy PN-EN 450-1:2006 - Popiół lotny do betonu.

Wskazane przez skarżących rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie procesu odzysku R10 (Dz. U. Nr 86 poz. 476) rzeczywiście nie podaje odpadów o kodzie 10 01 02 jako rodzaju odpadów dopuszczonych do odzysku za pomocą procesu odzysku R10, tj.: Rozprowadzanie na powierzchni ziemi w celu nawożenia lub ulepszenia gleby. Jednakże należy wskazać, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie powinna odnosić się do szczegółowych sposobów zagospodarowania odpadów przez prowadzącą instalację, co w tym przypadku nie miało miejsca. Należy zaznaczyć, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie może ingerować w wymogi określone przepisami ustawy o odpadach oraz wydanych do niej aktów wykonawczych.

Z uwagi na fakt, że w chwili wydawania zaskarżonej decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 30.12.2010 r. nie obowiązywało ww. rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 kwietnia 2011 r., natomiast weszło ono w życie podczas prowadzonego postępowania odwoławczego, decyzja organu II instancji nie zawiera w uzasadnieniu informacji na ten temat, ponieważ zarzut w tym zakresie nie był podnoszony. Organ II instancji w wyniku analizy dokumentacji sprawy uznał, że niezależnie od zapisów raportu w tym zakresie prowadzący instalację zgodnie z ww. przepisami odrębnymi – ustawy o odpadach oraz jej przepisów wykonawczych, jest zobowiązany do prowadzenia zgodnego z prawem gospodarowania odpadami, co wymaga dokładnego określenia w odrębnych decyzjach administracyjnych.

Odnosząc się do dalszej części podnoszonego zarzutu należy stwierdzić, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wydana dla planowanego przedsięwzięcia uwzględnia możliwość zagospodarowania popiołów lotnych niespełniających norm określających wymagania dla produkcji betonu i cementu, jako materiału wypełniającego w podszadkach górniczych i rekultywacjach wyrobisk poeksploatacyjnych, a w przypadku braku takich możliwości, unieszkodliwiania poprzez składowanie. Jednakże zapisy tej decyzji nie warunkują miejsc odzysku i unieszkodliwiania tego rodzaju odpadów. Zgodnie z informacjami przedstawionymi w dokumentacji możliwość deponowania popiołów lotnych odnosi się do awaryjnego składowiska inwestora – wyrobiska po marglach „Groszowice”, jednak z uwagi na gospodarcze wykorzystanie całości produkowanego popiołu i żużla nie jest ono w chwili obecnej wykorzystywane. Niemniej jednak należy zauważyć, że w przypadku konieczności zagospodarowania tego rodzaju odpadów poprzez składowanie, odpowiedzialne podmioty będą zobowiązane do prowadzenia rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych oraz składowania odpadów na odpowiednich składowiskach zgodnie z zasadami wynikającymi z odrębnych przepisów. Z tego względu podnoszone zarzuty w zakresie zanieczyszczenia środowiska z uwagi na wykorzystanie popiołów lotnych do rekultywacji wymienianych przez skarżących wyrobisk poeksploatacyjnych nie są uzasadnione w kontekście zakresu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Należy zaznaczyć, że tak jak było to już wskazywane w decyzji utrzymującej decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu zarzuty skierowane wobec firmy EPO Sp. z o.o. z Opola prowadzącej prace rekultywacyjne w Wierzbicy nie mogły zostać rozpatrzone w ramach postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia, ponieważ skarżący odnoszą się do działań prowadzonych przez podmiot, który nie jest wnioskodawcą w sprawie realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Ponadto, w tej części zarzutów skarżący wskazuje na konieczność dokładnego określenia miejsc utylizacji popiołów lotnych na wypadek gdyby nie można było ich wykorzystać w budownictwie. W skardze zwrócono uwagę na fakt, że planowana do zastosowania selektywna katalityczna metoda odazotowania spalin (SCR) z zastosowaniem katalizatora z wtryskiem wody amoniakalnej może spowodować podwyższoną emisję amoniaku w spalinach wobec zaleceń BAT. Należy jednak zaznaczyć, że raport zawiera informacje na temat przedmiotowej instalacji katalitycznej redukcji NO_x w zakresie możliwego ryzyka powstania tzw. poślizgu amoniaku (ammonia slip) oznaczającego pojawienie się niewielkich ilości nieprzereagowanego NH₃, który wraz ze spalinami opuszcza reaktor. Raport wskazuje, że jest to efektem nieprawidłowego dobrania parametrów instalacji i wzrasta wraz ze wzrostem stosunku NH₃/NO_x oraz obniżaniem się aktywności katalizatora, co może doprowadzić do zwiększonej koncentracji NH₃ w popiele lotnym. W raporcie słusznie wskazano na trudności związane z planowaną do zastosowania

technologią, których konsekwencją mogą być trudności ze zbytem popiołu i wykorzystaniem w przemyśle budowlanym ze względu na podwyższoną zawartość NH_3 . Odnosząc się jednak do wskazanych w skardze przypuszczeń dotyczących trudności dotrzymania przez inwestora obowiązku zapewnienia poziomu emisji 100 mg/m_u^3 dla NO_x , przez to prawdopodobieństwa podwyższonej wobec zaleceń BAT emisji amoniaku w spalinach i konieczności utylizacji tego rodzaju odpadów zamiast przeznaczenia ich na cele budowlane, w opinii organu odwoławczego nie są one słuszne. Należy zauważyć, że dla planowanej instalacji powinny zostać dotrzymane wymogi zgodne z zaleceniami BAT zarówno w zakresie dopuszczalnej koncentracji amoniaku i jednocześnie konieczności spełnienia przyjętego poziomu emisji 100 mg/m_u^3 dla NO_x . Ponadto wobec faktu wskazanego w raporcie przeznaczenia znacznych ilości popiołów lotnych na cele budowlane, parametry instalacji powinny być dobierane w taki sposób, aby możliwe było spełnienie zakładanego sposobu ich zagospodarowania. Informacje w tym zakresie zostały przekazane przez inwestora przy piśmie z dnia 16 sierpnia 2010 r., zgodnie z którym proces odazotowania spalin będzie stale kontrolowany poprzez ciągły pomiar stężeń amoniaku w spalinach. Rzeczywiście do kwestii tej organ odwoławczy nie odniósł się jednoznacznie w uzasadnieniu decyzji z dnia 16 sierpnia br., jednakże istotą tego zagadnienia jest konieczność spełnienia wymogów wynikających z odrębnych przepisów, w przypadku gdyby niezbędnym okazało się zagospodarowanie tego rodzaju odpadów jako materiału wypełniającego w podszadkach górniczych, czy do rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych, a w przypadku braku możliwości jego zagospodarowania unieszkodliwiania w procesie składowania, co zostało uwzględnione w uzasadnieniu wspomianej decyzji.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia w zakresie zarzutu naruszenia art. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 ze zm.) oraz art. 66 ustawy OOS, w kwestii zagospodarowania paleniskowych popiołów lotnych organ drugiej instancji nie dopatrył się jednak wad, które mogłyby powodować konieczność uchylecia decyzji.

Ad. 4.

W kwestii podnoszonego w skardze naruszenia art. 9a dyrektywy 2001/80/WE w sprawie emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania wprowadzonego dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. *w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla (...)* [Dz. U. L Nr 140 poz. 114], zwanej dalej dyrektywą CCS, należy wskazać, że przepis ten nie zawiera obowiązku przeprowadzenia oceny w myśl dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. *w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne* (Dz. Urz. L 175 z 05.07.1985 r. ze zm.), zwanej dalej dyrektywą OOS. Zgodnie z zawartymi tu informacjami Państwa Członkowskie są zobowiązane do zapewnienia, aby operatorzy wszystkich obiektów

energetycznego spalania o elektrycznej mocy znamionowej 300 megawatów lub wyższej, którym pozwolenia na budowę lub pozwolenia na prowadzenie działalności udzielono po wejściu w życie dyrektywy CCS, przeprowadzili ocenę, czy spełnione są takie warunki jak: dostępność odpowiednich składowisk, wykonalność techniczna i ekonomiczna instalacji transportowych oraz wykonalność techniczna i ekonomiczna modernizacji pod kątem wychwytywania CO₂. Na tej podstawie oraz innych dostępnych informacji, w szczególności dotyczących ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego, zgodnie z art. 9a ust. 2 dyrektywy 2001/80/WE właściwy organ zapewnia, aby na terenie obiektu zarezerwowano odpowiednią przestrzeń na instalację urządzeń niezbędnych do wychwytywania i sprężania CO₂. Zatem zapisy te odnoszą się do decyzji uzyskiwanych na kolejnych etapach postępowania inwestycyjnego. Należy zauważyć, że dyrektywa CCS jednoznacznie określa przypadki obowiązku zastosowania dyrektywy OOS, natomiast w przywołanym przepisie brak jest takiego odniesienia. Z tego względu, w opinii organu odwoławczego, dla przeprowadzonego postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie miał znaczenie fakt upływu w dniu 25 czerwca 2011 r. terminu transpozycji dyrektywy CCS. W dyrektywie tej jednoznacznie wskazano na wymóg włączenia w zakres regulacji dyrektywy OOS (pkt 17, 27, 45 dyrektywy CCS) inwestycji polegających na wychwytywaniu i transporcie strumieni CO₂ dla celów geologicznego składowania, jak również składowisk. Natomiast wymagane odpowiednie zmiany w dyrektywie OOS zostały wprowadzone poprzez art. 31 dyrektywy CCS.

W związku z powyższym organ odwoławczy uznał wskazywany zarzut za bezpodstawny.

Ad. 5

Odnosząc się do przedstawionych w skardze argumentów w zakresie naruszenia przepisów art. 108 ust. 1 pkt 1 ustawy OOS, poprzez brak przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko dla planowanej inwestycji, należy stwierdzić, że nie są one zasadne.

Nie można zgodzić się ze stwierdzeniem, że organ I instancji w prowadzonym postępowaniu nie dokonał analizy w zakresie oceny wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym. W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji organ I instancji odniósł się do analizowanych w tym zakresie zagadnień i na podstawie przedłożonych dokumentów nie stwierdził, żeby realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia powodowała znaczące oddziaływanie transgraniczne, z czym wiązałaby się konieczność przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Przepisy ustawy OOS regulujące powyższe kwestie wdrażają postanowienia *Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (Konwencja z Espoo)* (Dz. U. Nr 96, poz. 1110 z dnia 3 grudnia 1999 r.), jak również stanowią transpozycję dyrektywy OOS. Zgodnie z art. 104 ust. 1 tej ustawy postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na

środowisko przeprowadza się w przypadku stwierdzenia możliwości znaczącego oddziaływania transgranicznego. Wówczas na podstawie art. 108 ust. 1 tej ustawy właściwy organ wydaje postanowienie o przeprowadzeniu postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, ustalając zakres niezbędnej dokumentacji. Należy wskazać, że przepisy ustawy określają wymóg przeprowadzenia analizy w tym zakresie przez organ i badania możliwości wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko i dopiero w przypadku jego stwierdzenia nakładają na organ obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania, co w tym przypadku nie miało miejsca.

Organ II instancji, niezależnie od informacji przedstawionych w koreferacie, przeprowadził dokładną analizę zarzutów podnoszonych przez skarżących oraz zweryfikował poprawność przeprowadzonego postępowania prowadzonego przez organ I instancji w kontekście ewentualnego naruszenia przepisów ustawy OOS w tym zakresie. W związku z tym należy stwierdzić, że wobec przedstawionych w dokumentacji obliczeń poziomy zanieczyszczeń, które potencjalnie będą emitowane po realizacji przedsięwzięcia nie spowodują przekroczeń wartości dopuszczalnych w granicach działek, na których zostanie ono zrealizowane, natomiast ewentualny wpływ na tereny Republiki Czeskiej będzie marginalny. Kwestie oddziaływań transgranicznych zostały przedstawione w zakresie, który organ I instancji uznał za wystarczający do stwierdzenia braku możliwego znaczącego negatywnego oddziaływania transgranicznego. Po analizie całości dokumentacji organ odwoławczy nie dopatrył się uzasadnienia dla podnoszonych zarzutów stron, które szczegółowo wyjaśnił w uzasadnieniu decyzji wydanej w dniu 16 sierpnia br. i nie stwierdza, aby analiza przeprowadzona w tym względzie przez organ I instancji była nieprawidłowa.

W związku z powyższym zarzuty dotyczące tej kwestii są nieuzasadnione.

Ad. 6

Rozpatrując ostatni ze wskazanych w skardze zarzutów odnoszący się do naruszenia postanowień ramowej dyrektywy wodnej 2000/60/EU, dyrektywy „substancje priorytetowe” 2008/105/E oraz innych wskazanych przepisów (pkt 4 decyzji RDOŚ str.13-17), z uwagi na przewidywaną emisję związków rtęci w ściekach przemysłowych związanych z planowanym przedsięwzięciem, należy przedstawić następujące wyjaśnienia.

Zgodnie z przekazanymi informacjami w ramach przedmiotowej inwestycji zastosowane zostaną wymogi najlepszych dostępnych technik dla dużych obiektów energetycznego spalania. Na podstawie wyjaśnień inwestora z dnia 23.09.2010 r. zawartość rtęci w ściekach odprowadzanych do Odry, nie przekroczy wartości dopuszczalnych wymienionych w załączniku nr 3, tabeli 1, rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. *w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie*

szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137 poz. 984 z późn. zm.), wedle których średnie dobowe stężenie rtęci w ściekach z zastosowanej instalacji nie może przekroczyć 0,06 mg Hg/l, a średnie miesięczne stężenie 0,03 mg Hg/l. Przedstawione tu zostały wyniki badań zawartości Hg w ściekach przemysłowych z zakładu (rok 2008, 2009), przeprowadzone przez akredytowane laboratorium Elektrowni Opole, na poziomie wykrywalności aparatury pomiarowej 0,001 mg Hg/l. Z uwagi na fakt, że zakres graniczny oznaczalności odpowiada zaleceniom metody referencyjnej dla oznaczania próbek ścieków, brak jest podstaw by kwestionować ich poprawność.

Odnosząc się do wymogów określonych w art. 122 ÷ 141 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2005 Nr 239, poz. 2019 ze zm.), przed realizacją planowanej inwestycji koniecznym będzie uzyskanie stosowanych pozwoleń emisyjnych określających jej dopuszczalne limity emisyjne ścieków, mogące określać wymagania dotyczące monitorowania zrzutu ścieków i jakości wody poniżej zrzutu, jak również wymagania dotyczące konieczności realizacji przedsięwzięć ograniczających zrzut zanieczyszczeń ze ściekami. Z tego względu wskazywane przez skarżących informacje odnoszące się do nieprawidłowej dokładności aparatury pomiarowej, którą dysponuje inwestor, nie mają powiązania z wymaganiami odnośnie badań poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń w środowisku, gdyż badania prowadzone przez laboratorium Elektrowni Opole to badania poziomów zanieczyszczeń w ściekach. Natomiast prowadzenie badań jakości wód powierzchniowych wiąże się z koniecznością zastosowania właściwej dla tego rodzaju analiz metodyki z uwzględnieniem odpowiedniej granicy oznaczalności aparatury pomiarowej, która pozwoli oznaczyć poziom wymagany przepisami prawa.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. *w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych* (Dz. U. Nr 162, poz. 1008) graniczna wartość stężenia rtęci dla rzek wynosi 0,07 µg/l. Poziom ten odpowiada środowiskowym normom jakości określonym w załączniku 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. *w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej (...)* (Dz. U. UE L. Nr 348, poz. 84) dla substancji priorytetowych, do których zaliczana jest rtęć i jej związki.

Z uwagi na charakter planowanej inwestycji badania takie powinny być przeprowadzone przed realizacją planowanej inwestycji, z tego względu organ odwoławczy powołując się na art. 136 Kpa wezwał inwestora do przedstawienia miarodajnych wyników badań stanu jakości wód Odry, w zakresie poziomu stężenia rtęci na wysokości przedsięwzięcia, zarówno przed jak i za wlotem ścieków odprowadzanych z instalacji do rzeki. W odpowiedzi na wezwanie inwestor przekazał w dniu 15.06.2011 r. stosowne badania, wykonane przez Laboratorium WIOŚ w Opolu.

Przeprowadzone badania wykazały stężenia rtęci poniżej poziomu wykrywalności, tj. w przypadku badań wykonanych metodą atomowej spektrometrii absorpcyjnej 0,0005 mg/l oraz w przypadku badań wykonanych metodą spektroskopii fluorescencyjnej 0,00002 mg/l. Wyniki te dla trzech próbek pobranych w Dobrzenu Wielkim poniżej zrzutu ścieków z Elektrowni Opole oraz we Wróblinie Jazie powyżej zrzutu ścieków z Elektrowni Opole były identyczne, a zatem stan jakości wód Odry na tym odcinku nie zmienił się z powodu zrzutu ścieków.

Pomimo, że badania te zostały wykonane w jednym okresie 2011 r. pozwoliły na przedstawienie aktualnego stanu jakości wód w Odrze z uwagi na zanieczyszczenie spowodowane przed i za zrzutem ścieków z elektrowni. Należy wskazać, że po wydaniu decyzji utrzymującej w mocy decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu zostało skierowane pismo do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, w którym poinformowano, że kwestia ta w toku prowadzonego postępowania odwoławczego była wskazywana przez strony postępowania i w piśmie tym zwrócono uwagę na rozpatrzenie zasadności uwzględnienia wymogów określonych w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. *w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej (...)* (Dz. U. UE L. Nr 348, poz. 84) dla substancji priorytetowych, do których zaliczana jest rtęć i jej związki w kontekście możliwości wynikających z zapisów art. 128 ust. 2 pkt 1 ustawy *Prawo wodne*.

Odnosząc się do przywoływanych publikacji i materiałów, przede wszystkim opracowania pn. „*Katalog obecności substancji priorytetowych w wodach rzek na obszarze gmin*” z 2010 r., należy stwierdzić, że przedstawione dane odnoszą się do analiz przeprowadzonych we wcześniejszych latach niż badania przekazane przez inwestora w toku prowadzonego postępowania odwoławczego, które są najaktualniejsze. Należy wskazać, że przywołana publikacja nie może stanowić podstaw do nałożenia dodatkowych wymogów w zakresie możliwych emisji zanieczyszczeń, które to kwestie będą rozpatrywane przez właściwy organ na kolejnym etapie procesu inwestycyjnego.

Zgodnie zapisami zawartymi w preambule do dyrektywy 2008/105/WE (pkt 15) dla większości substancji wystarczającym jest ustanowienie wartości środowiskowych norm jakości dla wód powierzchniowych, z wyjątkiem trzech substancji, w tym rtęci, dla których koniecznym jest ustanowienie norm również dla fauny i flory. Dyrektywa jednak wskazała możliwość wyboru, na szczeblu krajowym, podejścia do tej kwestii, tzn. monitorowania i stosowania wspomnianych środowiskowych norm jakości dla fauny i flory bądź też ustanowienia bardziej rygorystycznych, zapewniających taki sam poziom ochrony środowiskowych norm jakości dla wód powierzchniowych. Wymagany poziom rtęci dla osadów lub fauny i flory w środowisku wodnym wynoszący 20 µg/kg, wskazany jest w dyrektywie jako środowiskowa norma jakości obowiązująca, gdy Państwo Członkowskie podejmie decyzję o jej zastosowaniu odnośnie

niektórych kategorii wód powierzchniowych zamiast stosowania dla nich środowiskowych norm jakości (art. 3 dyrektywy 2008/105/WE). Natomiast w obowiązującym stanie prawnym nie zostały jak dotąd określone normy jakości dla osadów lub fauny i flory w środowisku wodnym.

W opinii organu odwoławczego kwestie związane z tym zagadnieniem zostały przeanalizowane dla przedmiotowej sprawy w oparciu o aktualny stan prawny, a poprzez nałożenie odpowiednich warunków i obowiązków w ramach analizy porealizacyjnej uwzględnione w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, natomiast przed rozpoczęciem realizacji wymagane będzie wypełnienie wszelkich obowiązków wynikających z przepisów *Prawa wodnego*. Z tego względu zakres przeprowadzonych na tym etapie procesu inwestycyjnego analiz należy uznać za wystarczający ze względu na funkcję decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, szczególnie w kontekście pozostałych decyzji administracyjnych wymaganych przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) dalej jako ustawa POŚ. Rozwinięcie tej kwestii zostało przedstawione w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 listopada 2010 r., II OSK 1848/10, zgodnie z którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach powinna rozstrzygać o warunkach i wymaganiach, jakie ma spełniać zrealizowane przedsięwzięcie w zakresie ochrony środowiska. Ustalenie ich powinno nastąpić przed podjęciem realizacji przedsięwzięcia, tak by możliwe było określenie zasad korzystania ze środowiska, przez organy w tym zakresie właściwe, w odpowiednich decyzjach administracyjnych, a ich wykonanie powinno być ocenione po jego zrealizowaniu. Natomiast konieczność ustalenia w decyzji środowiskowej wymagań dotyczących ochrony środowiska nie może polegać na określeniu w niej dopuszczalnych poziomów emisji, ponieważ te są ustalane w pozwoleniach emisyjnych.

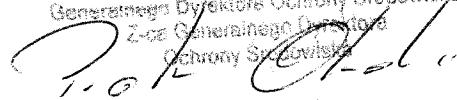
Podnoszona przez skarżących potrzeba analizy zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia w tym kontekście oraz potrzeba przeprowadzenia oceny wpływu planowanej inwestycji położonej w górnym biegu Odry, w kontekście transgranicznym, a więc jej wpływu na stan środowiska w dolnym biegu Odry, wobec informacji przekazanych przez inwestora w opinii organu odwoławczego nie były uzasadnione. Podawana jako przykład inwestycja budowy Elektrowni Lubmin w Niemczech, położonej nad brzegiem Bałtyku, stanowi odrębny przypadek, wskazujący, że każde przedsięwzięcie z uwagi na możliwość wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko należy rozpatrywać indywidualnie.

Odnosząc się do kwestii ładunku rtęci zgodnie z przedstawionymi informacjami w wyjaśnieniach inwestora z dnia 17.11.2010 r. przekazane dane na temat ładunku rtęci odprowadzanego do rzeki Odry obecnie w ściekach (na poziomie 0,23 kg/rok) i po wybudowaniu nowych bloków (na poziomie 0,60 kg/rok) dotyczą ładunków rtęci zawartych w ściekach z odsiarczania spalin. Dane zostały przedstawione w oparciu o badania tych ścieków z uwagi na możliwie najwyższe występujące tu stężenia rtęci, powyżej poziomu wykrywalności.

Natomiast dane zawarte w wykazach E-PRTR dla Elektrowni Opole dotyczą całkowitego ładunku odprowadzanego z Elektrowni do rzeki w ściekach zbiorczych (mieszana oczyszczonych ścieków deszczowo-przemysłowych i bytowych) i zostały podane w oparciu o zaokrąglone wyniki badań w przypadku ścieków zbiorczych, gdzie poziomy stężenie rtęci występują poniżej poziomu wykrywalności.

Podany przez skarżących zakres aktów prawnych oraz zaleceń odnoszących się do wymogów związanych z polityką wodną dotyczy obowiązków, których wypełnienie będzie wymagane dla przedmiotowego przedsięwzięcia na kolejnych etapach procesu inwestycyjnego i będzie szczegółowo wynikać z odrębnych przepisów, m.in. ustawy *Prawo wodne* oraz jej aktów wykonawczych. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie stanowi zezwolenia na prowadzenie instalacji w określony sposób. Należy podkreślić, że inwestor poprzez odrębne przepisy jest zobligowany do uzyskania dodatkowych zezwoleń w tym zakresie, w tym m.in. odpowiednich pozwoleń emisyjnych. Z tego względu w opinii organu odwoławczego zarzuty we wskazanym zakresie nie mogły zostać uznane za zasadne.

W związku z powyższym wnoszę o oddalenie skargi.

Z upoważnienia
Generelnego Dyrektora Ochrony Środowiska
Z-ca Generalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska

Piotr Otawski

Załączniki:

- 7 egz. odpowiedzi na skargę,
- akta sprawy.